

ओषधीनांब्रीह्यादीनांशिरांसिकणिशानि अन्वयात् अनुक्रमात् अवनेशुः नष्टानि अर्जुनजातुर्जुनकृतात् भयात् छेदरूपात् ॥ ३१ ॥ अर्जुनविद्विषां स्थाणुभूतानां वनानि आलयानि शरीराणीति यावत् वनं पुंसकं नीरे निवासालयकानने इति मेदिनी ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ कर्णिना बाणेन कर्णे कर्णदेशे ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ अरिष्टं शुभं वैयाघ्रं व्याघ्रचर्मपरिवृतं ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥

ओषधीनां शिरांसीवद्विषच्छीर्षाणि सोन्वयात् ॥ अवनेशुः कुरूणां हिवीर्याण्यर्जुनजाद्वयात् ॥ ३१ ॥ अर्जुनानिलभिन्नानिवनान्यर्जुनविद्विषां ॥ चक्रुर्लोहित धाराभिर्धरणीं लोहितांतरां ॥ ३२ ॥ लोहितेन समायुक्तैः पांसुभिः पवनोद्धृतैः ॥ बभूवुर्लोहितास्तत्र भृशमादित्यरश्मयः ॥ ३३ ॥ सार्कं खंत क्षणेनासीत् संध्याया मिवल्लोहितं ॥ अप्यस्तं प्राप्य सूर्योपनिवर्तत न पांडवः ॥ ३४ ॥ तान्सर्वान्समरेश्वरः पौरुषे समवस्थितान् ॥ दिव्यैरस्त्रैरचित्यात्मा सर्वानाच्छुद्धनुर्धरान् ॥ ३५ ॥ स तु द्रोणं त्रिसप्तत्याक्षुरप्राणां समर्पयत् ॥ दुःसहं दशभिर्बाणैर्द्रौणिमष्टाभिरेव च ॥ ३६ ॥ दुःशासनं द्वादशभिः कृपं शारद्वतं त्रिभिः ॥ भीष्मं शांतनवं षष्ठ्याराजानं च शतेन ह ॥ कर्णं च कर्णिना कर्णे विव्याध परवीरहा ॥ ३७ ॥ तस्मिन् विद्धे महेष्वासे कर्णे सर्वास्त्रकोविदे ॥ हताश्वसूते विरथे ततो नीकमभज्यत ॥ ३८ ॥ तत्प्रभ्रं बलं दृष्ट्वा पार्थमाजिस्थितं पुनः ॥ अभिप्रायं समाज्ञाय वैराटिरिदमब्रवीत् ॥ ३९ ॥ आस्थाय रुचिरं जिष्णोरथं सारथिनामया ॥ कतमं यास्यसेऽनीकमुक्तो यास्याम्यहं त्वया ॥ ४० ॥ अर्जुन उवाच लोहिताश्वमरिष्टं वैयाघ्रमनुपश्यसि ॥ नीलांपताकामाश्रित्य रथे तिष्ठंतमुत्तर ॥ ४१ ॥ कृपस्यैतदनीकाग्र्यं प्रापयस्वैतदेव मां ॥ एतस्य दर्शयिष्यामि शीघ्रास्त्रं दृढधन्विनः ॥ ४२ ॥ ध्वजे कमंडलुर्यस्य शातकौभमयः शुभः ॥ आचार्य एष हि द्रोणः सर्वशस्त्रभृतां वरः ॥ ४३ ॥ सदाममैषमान्यस्तु सर्वशस्त्रभृतामपि ॥ सुप्रसन्नं महावीरं कुरुष्वैनं प्रदक्षिणं ॥ ४४ ॥ अत्रैवावावरोहैनमेष धर्मः सनातनः ॥ यदि मे प्रथमं द्रोणः शरीरे प्रहरिष्यति ॥ ततोऽस्य प्रहरिष्यामि नास्य कोपो भवेदिति ॥ ४५ ॥ अस्या विदूरे हि धनुर्ध्वजाग्रे यस्य दृश्यते ॥ आचार्यस्यैष पुत्रो वै अश्वत्थामा महारथः ॥ ४६ ॥ सदाममैषमान्यस्तु सर्वशस्त्रभृतामपि ॥ एतस्य त्वं रथं प्राप्य निवर्त्तेथाः पुनः पुनः ॥ ४७ ॥ य एष तु रथानीके सुवर्णकवचावृतः ॥ सेनाग्रेण तृतीयेन व्यावहार्येण तिष्ठति ॥ ४८ ॥ यस्य नागो ध्वजाग्रेसौ हेमकेतनसंवृतः ॥ धृतराष्ट्रात्मजः श्रीमानेष राजा सुयोधनः ॥ ४९ ॥ एतस्याभिमुखं वीररथं पररथारुजं ॥ प्रापयस्वैष राजा हि प्रमाथी युद्धदुर्मदः ॥ ५० ॥ एष द्रोणस्य शिष्याणां शीघ्रास्त्रे प्रथमो मतः ॥ एतस्य दर्शयिष्यामि शीघ्रास्त्रं विपुलं रणे ॥ ५१ ॥

भव एनं अनुलक्षीकृत्येत्यर्थः एतदेव द्वयं प्रकटयति यदि मे इति प्रथमं अप्रहारान्माननं पश्चात्प्रहारेणाधिरोहणं चेत्यर्थः ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ व्यावहार्येण व्यवहारयोग्येन अश्रान्तेनेत्यर्थः ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥